

SØVÆRNS- ORIENTERING

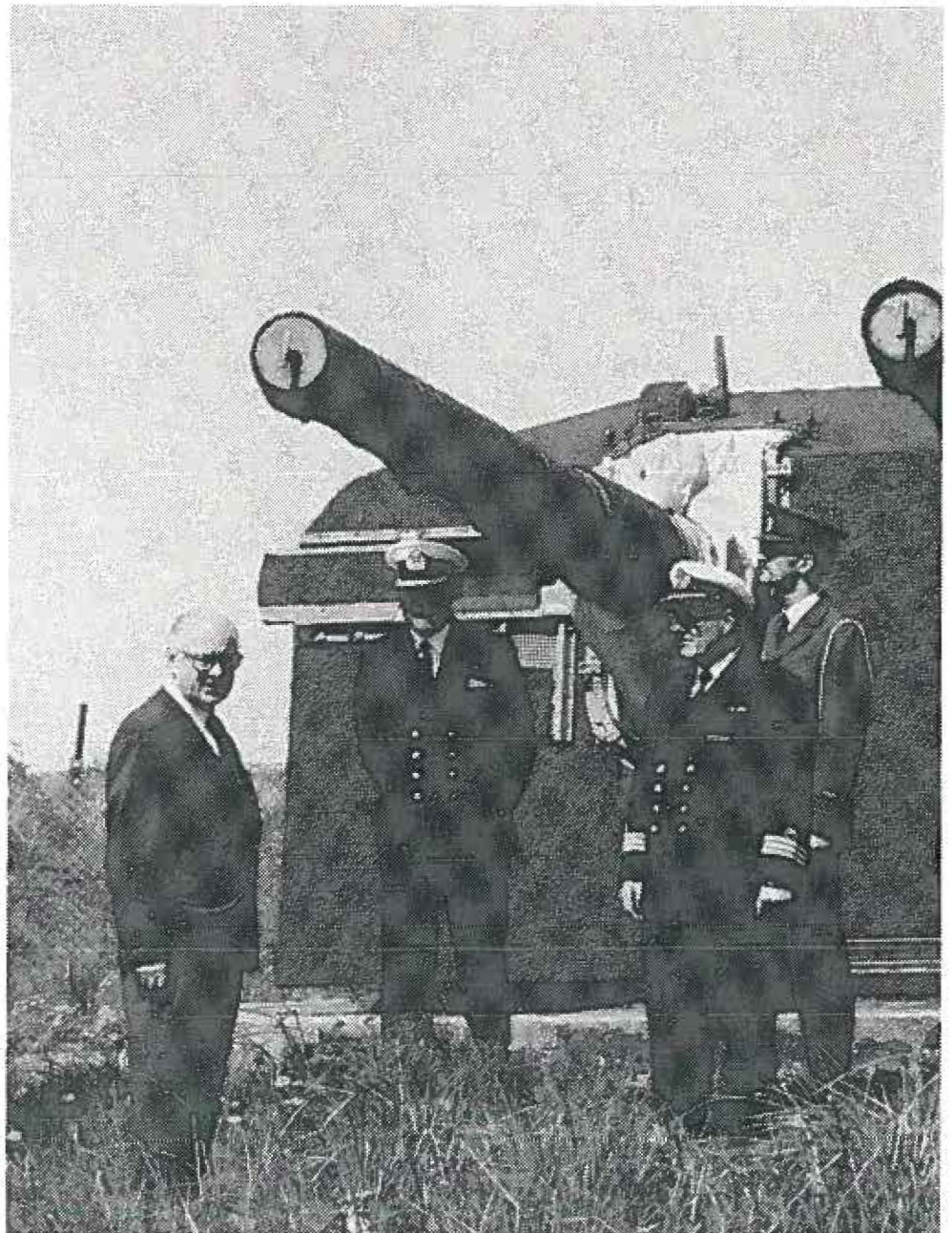
21. ÅRGANG

Udgivet af:
SØVÆRNETS OPERATIVE
KOMMANDO

INDHOLD:

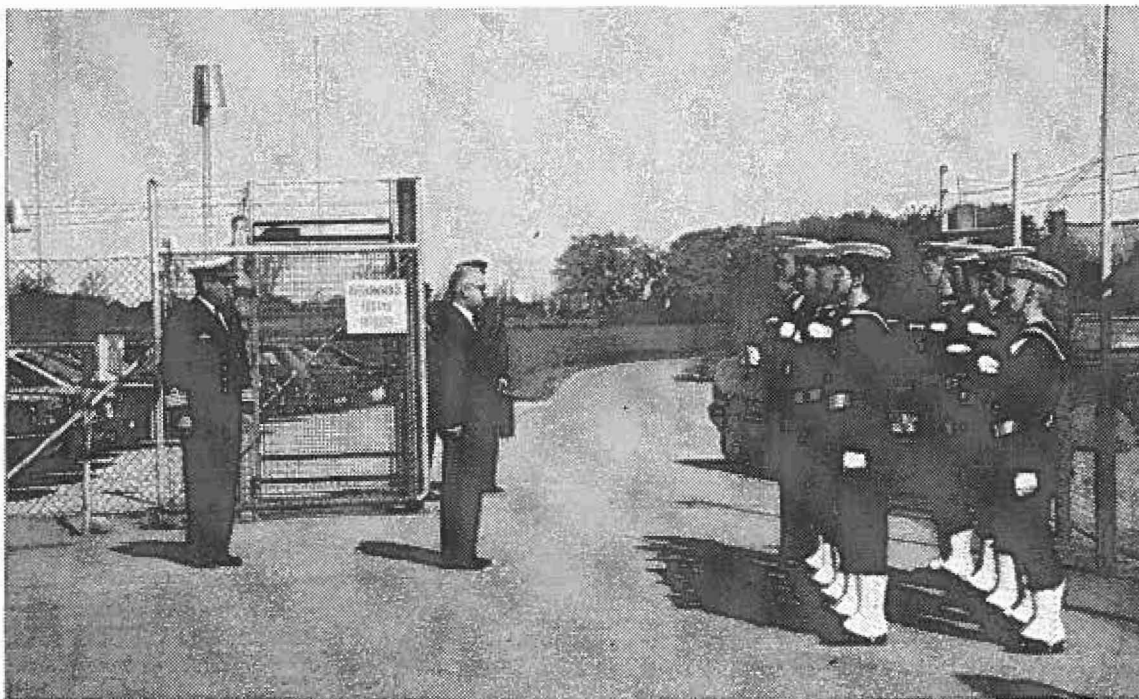
1. *Ministeren på Stevns*
2. *Søværnet med i FN-styrke*
3. *FLYVEFISKEN i 3. Eskadre*
4. *Dansk/tysk udveksling*
5. *Søværnets Flyvetjeneste 15 år*
6. *Nye Premierløjtnanter*
7. *Øvelse LOOKEX 92*
8. *Terrensport i Avderød*
9. *Kransenedlæggelse i Norge*
10. *Fiskerikursus i 1992*
11. *LOSSEN i Sønderborg*
12. *HAVKATTEN i Hobro*
13. *MAKRELEN i Lemvig*

FORSVARSMINISTEREN VED
SUNDETS MARINEDISTRIKT OG STEVNSFORT

Den 18. maj besøgte Forsvarsministeren Sundets Marinedistrikt og Stevnsfort i strålende sommersonne. Efter en orientering om Sundets Marinedistriktets opgaver og ansvar fik ministeren forevist operationsrum og kommunikationsfaciliteter i undergrundsanlægget. Den traditionelle tur ud til havet gennem "Røvegang Nord" manglede heller ikke.

et populært sted at besøge. Allerede i årets første halvdel er der gennemført ca. 50 besøg fra en række myndigheder under forsvaret, foreninger og andre interessegrupper. Det er distriktets policy at være åben over for besøg, ligesom der anvendes en del tid på uadvendt kontaktsarbejde både lokalt og på landsdelsbasis. I den forbindelse skal nævnes, at Stevnsfort fo-

Efter besøg ved Kystradar Stevns og radarudrykningstjenesten var der også lejlighed til at bese 150 mm batteriet med de dobbelte pjecer fra det tidligere tyske slagskib GNEISENAU. Disse kanoner er opstillet ved Stevnsfort og stadig i fuldt operativ stand. Efter en kort frokost blev øvrige dele af distriktshovedkvarterets administrative- og tekniske besøgt. Der var også lejlighed til at se på den del af etablisementet, der anvendes af flyvevåbnets Eskadrille 541 (HAWK).

Sundets Marinedistrikt og Stevnsfort er

restår uddannelse af marinehjemmeværns personel i anvendelse af 40 mm mobile kanoner samt bevogtning og nærforsvar for søværnets eget personel.

Udover forsvarsministerens besøg den 18. maj har Sundets Marinedistrikt den 2. juni haft besøg af Forsvarschefen og den tyrkiske forsvarschef med ledsagere. Ved dette besøg benyttedes Stevnsfort helikopterlandingsplads med stor succes.

(Sundets Marinedistrikt)

SØVÆRNET MED I JUGOSLAVIEN

Ved den nyligt udsendte FN-styrke til Jugoslavien, DANCON/UNPROFOR er søværnet repræsenteret i stabskompaniet, med en reservetandlæge, en seniorsergent, en oversergent og personel af konstabelgruppen.

Stabskompaniet på ialt 240 mand er fordelt i tre områder nord for grænsen i Bosnien. Det er kompaniets opgave at yde logistik og faglig støtte til de 5 kompagnier, der skal bevogte våbenhvileområdet. Den største del af kompaniet, nemlig 170 mand, er stationeret i byen Dvor i den vestlige del af området, medens sanitetssektionen på 25 mand og staben med en stabsdeling er stationeret ca. 40 km længere mod vest.

Kompaniet i Dvor ligger i teltlejr på en fodboldbane, hvilket har medført nogle problemer, især under regnvejrperioder, da de tunge køretøjer hurtigt har omdannet den tidligere

så jævne overflade til et større mudderhul.

Der er i øjeblikket roligt i området, bortset fra skudepisoder hver nat, fortrinsvis med håndvåben udenfor lejren og enkelte gange hen over lejren, således har der ved en enkelt episode været alarmering, som dog kunne afblæses efter 20 min. Kun en gang har der været anvendt tunge våben - kampvogne og artilleri - i stabskompaniets område. Situationen er dog på det seneste blevet mere anspændt, fordi det serbisk dominerede område har erklæret sig selvstændigt.

Alt personel er dog ved godt humør og melder "alt vel ombord".

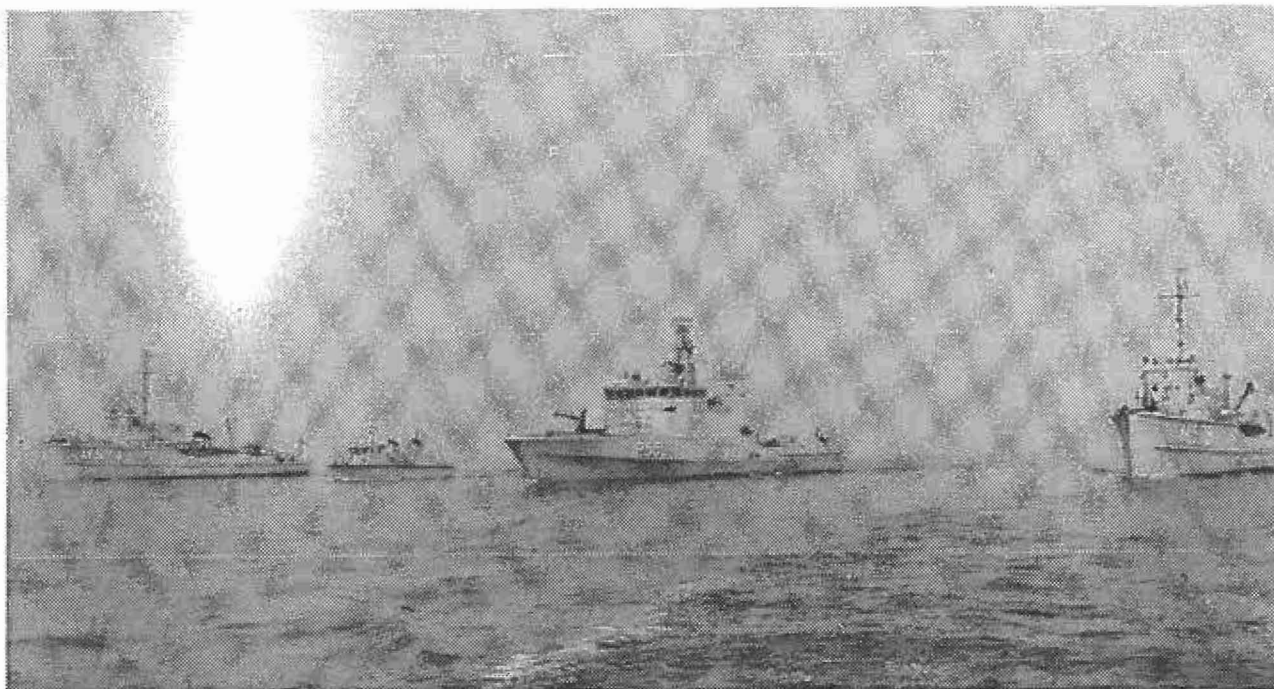
SSG/RSBM,

HQ-COY,

FELTPOST 20.

(Den danske FN-styrke i Jugoslavien, DANCON/UNPROFOR)

FLYVEFISKENS OVERGANG TIL 3. ESKADRE

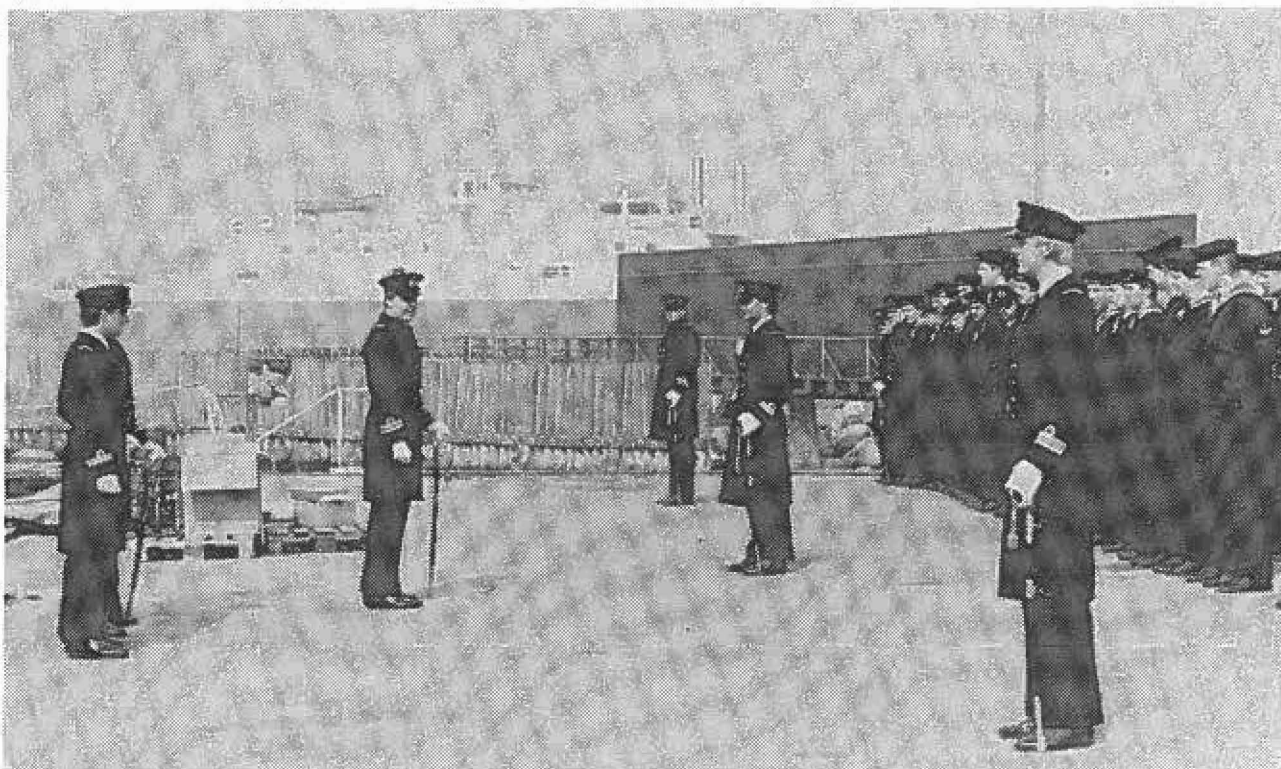
Den fornyede DIVISION 33 samlet for første gang.

Foto: Søværnet

Onsdag den 8. april blev en skelsættende dato for Standardflex 300-projektet i almindelighed og for 3. Eskadre og FLYVEFISKEN i særdeleshed. Efter at have deltaget som operativ enhed i farvandsovervågningen siden januar 1990, overgik FLYVEFISKEN som den første Standardflex 300-enhed til specialtjeneste og blev underlagt 3. Eskadre, hvorunder den skal udrustes som MCM-enhed.

første gang samlet, med den ny sammensætning, til basehavnen, Flådestation Korsør. Derefter blev FLYVEFISKEN ved den efterfølgende parade budt officielt velkommen af chefen for Division 33 med ønske om alt godt for fremtiden.

For FLYVEFISKEN starter en spændende tid med installationsarbejder, tekniske afprøvninger og operativ "opkøring". Efter planen skal skibet være operativt anvendelig som MCM-enhed

Chefen for DIVISION 33 byder FLYVEFISKEN velkommen i divisionen.

Foto: Søværnet

Med FLYVEFISKENs indtræden i Division 33 blev det første skidt samtidigt taget til en afløsning og udfasning af de veltjente ministrygere af SUND-klassen. Dagen blev markeret ved, at FLYVEFISKEN mødte VILSUND og GRØNSUND samt MRF 1 (minerydningsfartøj) syd for Korsør, og efter en kort evolering ankom Division 33 for

medio 1993. Tiden vil sikkert bringe både glæder og skuffelser, fremskridt og stilstand, men alle ombord vil fra starten være indstillet på at yde den indsats, der er nødvendig for at sikre det fastsatte mål.

(3.Eskadre)

DANSK / TYSK UDVEKSLING 1992

Siden 1984 har Søværnets Officersskole og den tyske søofficersskole, Marineschule Mürwik, hvert år gennemført orienteringsbesøg på

ledtes med shopping og rundtur i København i det fantastiske sommervejr. Samme aften var der kammeratligt sanvær i Nyboder.

Danske og tyske kadetter, to projektofficerer og chefen for Søværnets Officersskole.

Foto: Søværnet

udvekslingsbasis. Formålet med disse besøg er at vedligeholde de gode relationer skolerne imellem og at udbygge det gensidige kendskab ikke blot til de rent uddannelsesmæssige forhold, men også til de to flåder.

Besøget af den danske delegation ved Mürwik gennemførtes 5-8 maj. Delegationen bestod af seks kadetter af operativ linje ledsaget af en officer fra Søværnets Officersskole. Af besøgets højdepunkter kan nævnes:

Onsdagen indledtes med deltagelse i morgenmønstringen på officersskolen efterfulgt af en kort orientering om de uddannelser, der foregår ved skolen. For at forberede gæsterne på rundvisningerne i søværnets enheder gav en repræsentant fra Søværnets Materielkommando dernæst en særdeles lærerig orientering om FLYVEFISKEN- og THETIS-klasserne. Derefter drog såvel værter som gæster mod den nye basehavn for Flådens kampenheder - Flådestation KORSØR. Der var

- Modtagelse ved skolechefen, flotille-admiral Niemann,
- besøg på en ganske ny ministryger af 343-klassen,
- demonstration af en avanceret skibssimulator,
- rundvisning i det værnshistoriske museum,
- sejlads på Flensborg Fjord i skolens sejltræningsfartøjer,
- orientering og rundvisning ved den såkaldte Naval Air Wing 5 (redningshelikoptere og observationsfly) i Kiel,
- flyvning i Dornier 28 incl. en såkaldt Ground Controlled Approach (GCA) p.g.a. lav sigtbarhed, samt
- besøg ved "Marine Ehrenmal Laboe" (maritimt mindesmærke).

Den tyske Bundesmarine er i disse år naturligvis stærkt præget af omvæltningerne i verden i almindelighed og af genforeningen i særdeleshed. Der sker store nedskæringer såvel på materiel- som på personel-siden. Samtidigt hermed skal der ske en vis indslusning af officerer fra den tidligere østtyske Volksmarine.

Imidlertid bliver der - ligesom i Danmark - gennemført en stor kvalitativ forbedring især af det sejlene materiel, hvorved kampkraften stort set forventes bibeholdt.

Det vellykkede besøg var kendetegnet ved en stor gæstfrihed fra de tyske værter side. Den danske delegation blev på intet tidspunkt overladt til sig selv.

19. til 22. maj fandt det tyske retur-besøg sted. Det var de samme kadetter, der sammen med deres holdofficer havde været værter under besøget på Mürwik. Ligesom i Flensborg indarrangeret rundvisning dels i patruljefartøjet HAVKATTEN og dels i torpedobåden NORBY. De tyske gæster var synligt imponerede over indretningen og underbringelsesstandarden i det nye patruljefartøj. Selv om forholdene i NORBY mindede mere om gennemsnittet af flådeenheder i forbundsmarinen, gjorde det særdeles brugervenlige operationsrum ligeledes et vist indtryk på de tyske kadetter.

I Korsør-området benyttedes lejligheden til at se udstillingen om Storebæltsforbindelsen. Det var oprindeligt tanken at bese Torpedobådenes Mobile Bases Operationsafdeling (MOBA

OPS) ved flådestationen. Da besøget imidlertid fandt sted under den sidste uge af øvelse BOLD GAME, var det nødvendigt at opsøge MOBA OPS "i felten". Dette viste sig at være på en af øerne syd for Sjælland. Efter transport med aftenskafning undervejs ankom holdet til lokaliteten og fik der en god orientering og rundvisning. Det blev tæt på midnat, før gæsterne var tilbage på natlogiet i Kastellet.

Torsdag morgen kørte alle til Flyvestation Værløse for at besøge Søværnets Flyvetjeneste. Efter en grundig orientering, der bl.a. gjorde meget ud af fiskeriinspektionstjenesten, blev besøgholdet vist rundt ved flyvetjenestens faciliteter.

I forbindelse hermed var arrangeret en flot gennemført opvisning af LYNX-helikopterens imponerende flyveegenskaber.

Vel tilbage på Flådestation København var der før frokost lige tid til et besøg i Mastekranen, hvor gæsterne fik en kort orientering om fremtidsperspektiverne for Holmen.

Efter frokosten på Søværnets Officersskole besøgte man det tredje af de nye inspektionsskibe, VEDDEREN, der for tiden ligger under klargøring på Holmen. Ligesom i HAVKATTEN var de tyske kadetter meget imponerede over, hvad de så. Også der var det besætningens levevilkår, der tog de største roser hjem.

Fra VEDDEREN gik turen til Orlogsmuseet i Søkvæsthuset. Bortset fra den almene interesse, enhver søofficer har for en sådan udstilling, var det interessant for de tyske gæster at få anskueliggjort Holmens oprindelse på baggrund af besøget i Mastekranen tidligere på dagen.

Aftenens arrangementer indledtes med en meget instruktiv "forestilling" i Tycho Brahes Planetarium, hvorefter alle i samlet flok begav sig ud i den københavnske sommeraften.

Besøget i København sluttede fredag morgen, hvor værter og gæster tog afsked med hinanden på Københavns Hovedbanegård - trætte, men tilfredse med et vel gennemført program.

Udvekslingsbesøget var ikke blot begunstiget af det gode vejr, men i høj grad også af den meget store imødekommenhed, som alle involverede myndigheder og tjenestesteder viste arrangørerne.

(Søværnets Officersskole)

SØVÆRNETS FLYVETJENESTES STORE DAG

Den 20. marts 1992 fejrede Søværnets Flyvetjeneste to mærkedage, nemlig:

- At det den 1. februar var 30 år siden de første pilotuddannede søofficerer mødte til tjeneste på Flyvestation Værløse, Eskadrille 722, og

- at det den 29. april ville være 15 år siden Søværnets Flyvetjeneste blev oprettet som en selvstændig enhed i søværnet underlagt Søværnets operative Kommando.

Planen for festligholdelse af disse to mærkedage påbegyndtes allerede i efteråret 1991 og resulterede i, at 4 af 5 nationer, der opererer med LYNX helikoptere, havde meddelt deltagelse med 10 LYNX fordelt således:

- England med 5 helikoptere,
  - Frankrig med 2 helikoptere,
  - Holland med 2 helikoptere,
  - Tyskland med 1 helikopter.
- Derudover var der udsendt invitationer til 276 personer, repræsenterende:
- Ministerier,
  - kommandoer,
  - tjenestesteder i alle værn,
  - civile firmaer og
  - personer, der tidligere havde forrettet tjeneste ved Søværnets Flyvetjeneste, det være sig såvel militære som civile.

De udenlandske helikoptere ankom i løbet af den 19. marts, og der var ikke megen plads tilovers på platformen.

Den 20. marts oprandt med regn og blæst, men det kunne ikke ødelægge den gode stemning, der var i Hangar 1. Denne stemning blev ikke mindre, da Søværnets Tamburkorps spillede og underholdt gæsterne, efterhånden som de ankom. På grund af regnen måtte det hele foregå inden døre.

Chefen for Søværnets Flyvetjeneste bød velkommen og rettede en særlig velkomst til repræsentanter fra de myndigheder og civile firmaer, der ved hjælp og sponsering af kontanter og naturalier havde gjort det muligt at fejre disse to mærkedage. Dernæst blev der rettet en særlig velkomst til de udenlandske gæster, herunder repræsentanterne fra Westland- og Sikorsky Helicopters, hvis tilstedeværelse satte ekstra kulør på dagen.

Så fulgte en kort gennemgang af baggrunden for Flyvetjenestens opståen. Det var Grønlandsskibet HANS HEDTOFTS forlis i 1959, der medførte bygningen af fire inspektionsskibe, der alle skulle udstyres med helikopter. Den franske Alouette III blev valgt til dette brug, og gennem mere end 20 år udførte den, uden nævneværdige uheld, et glimrende stykke arbejde i såvel danske som grønlandske og færøske farvande. Men udviklingen medførte til sidst, at Alouetten måtte have en afløser. Efter mange og meget grundige undersøgelser blev LYNXen valgt dertil.

I sin omtale af personelsituationen forklarede Chefen for Søværnets Flyvetjeneste, hvorfor flyvetjenesten var så småt repræsenteret

på dagen. Der var netop i den pågældende periode udstationeret hele fire helikoptergrupper:

- Helikoptergruppe THETIS med 3 mand,
- helikoptergruppe TRITON med 4 mand,
- helikoptergruppe BESKYTTEREN med 4 mand og helikoptergruppe VAGAR med 3 mand.

Slutteligt rettedes en tak til Flyvestation Værløse og især til Eskadrille 722 for deres medvirken til oprettelsen og "opdragelsen" af Søværnets Flyvetjeneste.

Kort efter tog Stabschefen ved Søværnets operative Kommando ordet og bragte en personlig hilsen og lykønskning med dagen fra Chefen for Søværnets operative Kommando.

Stabschefen kunne herefter meddele, at det ikke kun var to mærkedage, der kunne fejres, men i virkeligheden tre, da det i år er 80 år siden, det første luftfartøj indgik i Flådens tal. Den 25 MAR 1912 blev et franskbygget biplan overdraget til den daværende marineminister, der lod det døbe "GLENTEN" og indgå i tal under Orlogsvæftet. Denne begivenhed indtraf kun 6 år efter, at Ellehammer i 1906 i et selvbygget luftfartøj fløj en strækning på 42 meter i en højde af 1/2 meter over jorden.

Modtagelsen af GLENTEN førte i 1913 til oprettelsen af Marinens Flyvevæsen, der kom til at bestå indtil 1950, da Hærens Flyvetjeneste og Marinens Flyvevæsen blev slået sammen og flyvevåbnet dermed oprettet.

Stabschefen kom herefter ind på opret-

telsen af "Alouettefligten" i Eskadrille 722 med dennes særegne tilknytning til søværnet og inspektionsskibene. Mange af de opgaver, der løses med søværnets helikoptere, blev nævnt:

- Smuglerjagt, sluttende i Nyhavn,
- transport af levende såvel som døde får på Færøerne,
- transport af slædehunde på Grønland,
- transport af alle mulige og unnlige slags forsyninger til bygder og udsteder samt ikke mindst,
- de mange redningsmissioner og patientevakueringer.

En stor anerkendelse blev meddelt flyvevåbnets teknikerpersonel, uden hvis hjælp og assistance, det hele ikke kunne have været udført. En særlig tak og påskønnelse blev rettet til den del af flyvevåbnets teknikerpersonel, der gør tjeneste ved Flyvetjenesten, idet dette personel til enhver tid indgår på lige fod med personel fra søværnet. Her tænkte stabschefen især på sejlads med inspektionsskibene, hvor teknikere jo lever under samme vilkår, har samme glæder og lider samme kvaler som den øvrige besætning. De samme teknikere havde under ophold på inspektionsskibene tilført søværnet gavnlig lære igennem deres opfattelse af sikkerhed (flyvesikkerhed) og arbejdskvalitet.

Til slut ønskede stabschefen tillykke med de tre mærkedage og udbragte et leve for Flyvetjenesten.

Receptionen fortsatte til hen på eftermiddagen, og der blev sludret og snakket gamle dage, der blev fortalt historier fra svundne tider.

Ud af den mængde gaver, der på denne mærkedag blev skænket Søværnets Flyvetjeneste,

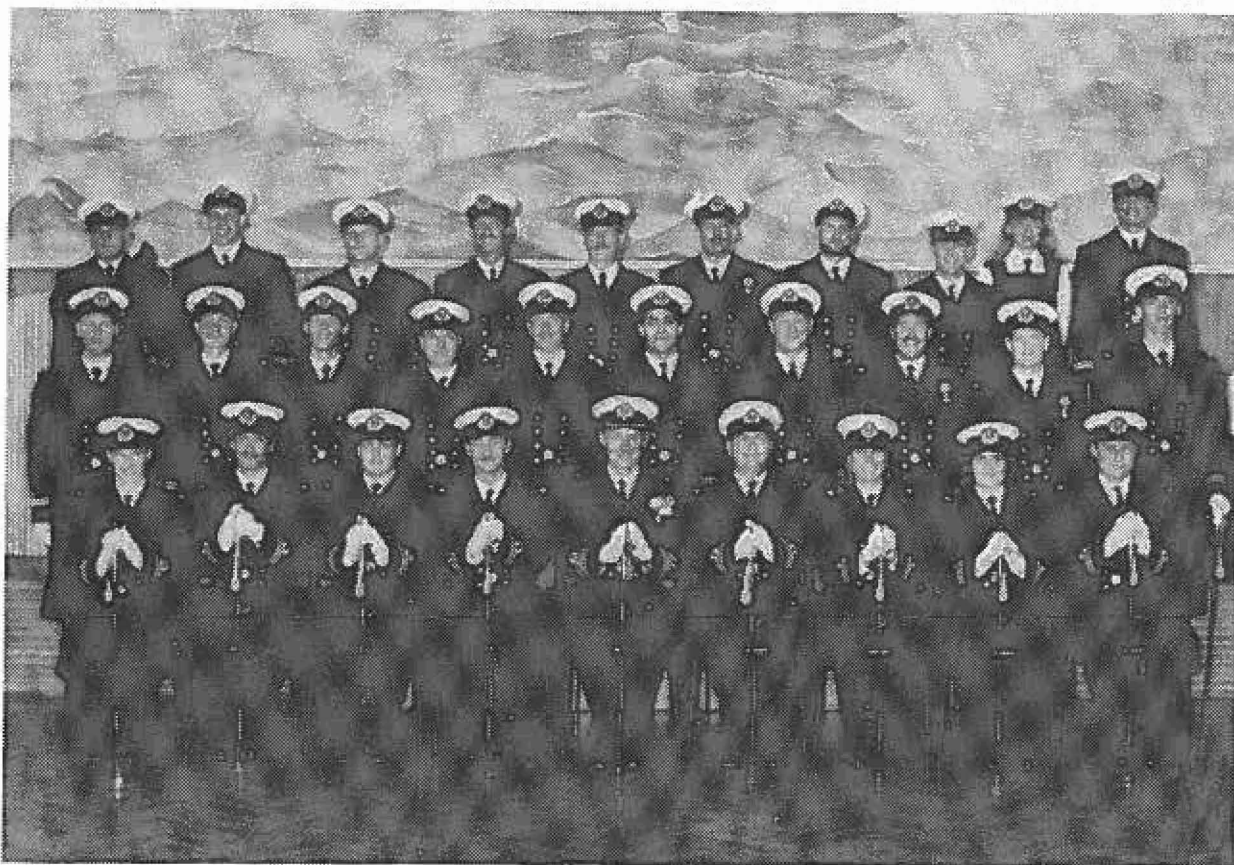
bør ingen nævnes frem for andre. Men der er dog en af gaverne, der af nostalgiske grunde, skal omtales. Det er gaven fra Inspektionsskibseskadren (1. Eskadre), der bestod af skibsklokken fra det første helikopterbærende inspektionsskib, HVIDBJØRNEN.

Klokkens bløde klang lyder nu dagligt og kalder alt personel til morgen-briefing.

Selve festdagen sluttede med en eska-drillemiddag, der blev holdt på Hotel Eremitage med 113 deltagere.

Personel ved Søværnets Flyvetjeneste siger endnu engang tak til alle, der hver på sin måde var med til at festliggøre dagen.

(Søværnets Flyvetjeneste)

Det nye hold premierkøjtnanter (OGU) 1. juni 1992.

Foto: Søværnet

UDNÆVNELSE PÅ SØVÆRNETS OFFICERSSKOLE

Mandag den 1. juni 1992 udnævntes afgangsholdet på Søværnets Officersskole til premierløjtnanter. Holdet, der bestod af ialt 28 elever af operativ retning, afsluttede dermed

ca. fem års uddannelse ved officerssskolen.

Ved højtideligheden deltog Chefen for Søværnets Materielkommando, repræsentanter for sømilitære og civile myndigheder og skoler samt,

ikke mindst et stort antal pårørende til de nye premierløjtnanter.

Chefen for Søværnets Officersskole kom i sin adnævnelsestale ind på indholdet i det lange og krævende uddannelsesforløb. Det er skolens opfattelse, at den øvrige del af Flåden ikke til fulde er klar over, hvilke ressourcer de færdiguddannede officerer råder over. Chefen nævnte, at dette hold er det første af den såkaldte "nye" officersgrunduddannelse (OGU). Det specielle ved denne er, at kadet aspiranterne gennemfører skibsføreruddannelsen, før de bliver kadetter. Kommandøren afsluttede sin tale med at lykønske afgangsholdet med de flotte resultater, der er opnået. Til sidst havde chefen den glæde at uddele et anseligt antal flidspræmier og legatportioner fra militære og civile institutioner, foreninger og fonde.

Chefen for Søværnets Materielkommando hæftede sig i sin tale ved tre meget vigtige elementer i de unge officerers fremtidige virke: 1) enhver søofficer er først og fremmest søkrieger; 2) søofficeren har ansvaret for meget store

værdier; 3) søofficeren bør dyrke lederrollen. Dette sidste kræver høj personlig moral, fordi den bedste ledelse sker gennem eksemplets magt. Admiralen afsluttede sin tale med ordene: "An til arbejde og tillykke".

Chefen for Søværnets operative Kommando var forhindret i at være tilstede, men havde fremsendt en lykønskningshilsen, som blev oplæst af skolechefen.

Efter den mere højtidelige del af programmet var skolen vært ved et let traktement i det smukke sommervejr.

Traditionen tro indeholdt arrangementet et stort musikalsk islæt af maritim karakter, og Søværnets Tamburkorps levede her til fulde op til sit flotte ry. Som noget helt specielt indvilgede musikkorpset i, med kort varsel, at gennemføre et fremragende tattoo til underholdning for gæsterne under traktementet. Dette indslag afrundede på festlig vis en god dag for søværnet.

(Søværnets Officersskole)

ØVELSE LOOKEX 92

Alle sejl var sat, da Kattegats Marinedistrikt og Marinehjemmeværnsdistrikt 1 i week-enden den 22.-24. maj afholdt den årlige farvandsovervågningsøvelse (LOOKEX). Øvelsen er en afprøvning af eksisterende planer, hvor marinehjemmeværnet "sattes på plads" og derigennem med underlagte enheder, kommandostationer og kystudkigsstationer forstærker Farvandsovervågningen.

Øvelsen var for en gangs skyld tilsmilet af strålende sommervejr, som sammen med hjemmeværnspersonellets entusiasme og interesse for at opøve og afprøve gældende procedurer var en medvirkende årsag til, at området fra Thyborøn i vest via Skagen og Kattegat til Sønderborg i syd i denne week-end var under "absolut og fuldstændig overvågning".

Udover det rent øvelsesmæssige og planlagte, trængte virkeligheden sig også på. Lørdag

aften indløb der flere meldinger om observation af en nødraket i området ud for Glatved Strand på Djursland.

Patruljefartøjet HAJEN blev af Kattegats Marinedistrikt udpeget som områdeleder og koordinerede herefter i samarbejde med Farvandsdirektoratets redningsvæsen (redningsfartøjet ANNA E. RØRBY), civile skibe og fartøjer samt marinehjemmeværnsenheder i eftersøgningsområdet.

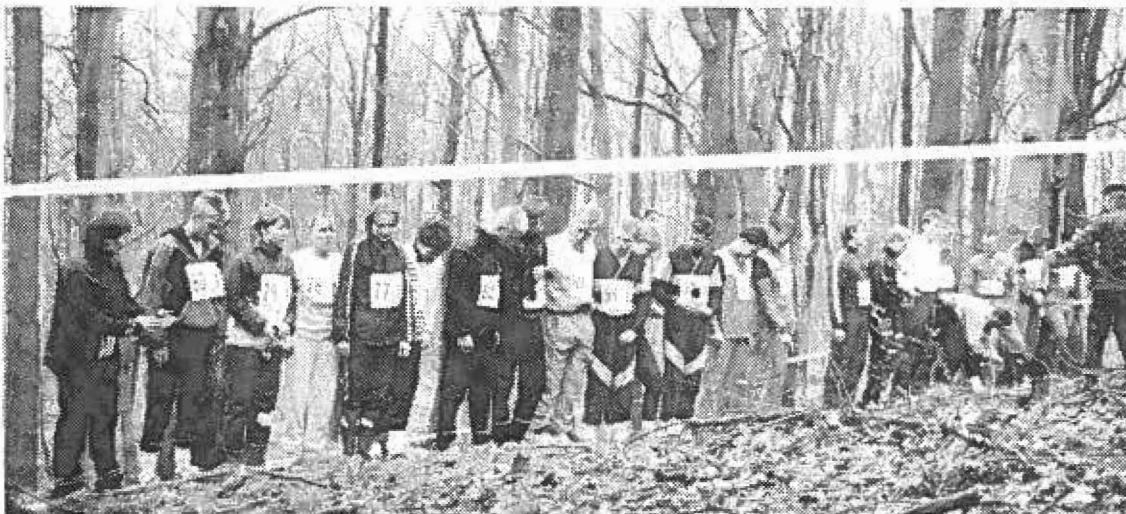
Søndag morgen blev eftersøgningen, efter en systematisk og grundig afsøgning af området, afblæst, uden at der blev fundet tegn på en søulykke.

Under den vel overståede øvelse blev der indhøstet en række erfaringer, som vil være til gavn i det fortsatte samarbejde.

(Kattegats Marinedistrikt)

FORSVARSMESTERSKABERNE I TERRÆNSPORT

Det var i år pålagt søværnet at stå for afviklingen af Forsvarsmesterskaberne i Terrænsport. At arrangere dette mesterskab går på skift mellem værnene, og i år var det altså søværnets tur.

Klar til start.

Arkivfoto

Søværnets operative Kommando udpegede Søværnets Grundskole som vært for arrangementet, der fandt sted den 7. maj. Som stævneleder udpegedes kaptajnløjtnant K.B. Jensen, der er uddannet gymnastiklærer på Forsvarets Gymnastikskole.

Søværnet har ikke den store ekspertise på dette felt, så vi måtte søge bistand. Det kom i rigt mål fra bl.a. reserveofficerernes Københavnsafdeling. Pensioneret major Schelde indvilligede i at være konkurrenceleder. Med hans

Håndgranat kast mod vindue og skyttehul.

og andres store erfaring lykkedes det at få gennemført stævnet helt uden mislyde.

Konkurrencen, der fandt sted i Tisvilde Hegn i Nordsjælland består af målbestemmelse, orienteringsløb og håndgranatkast.

hedsgrad afhænger af deltagerens alder og rutine.

Ved håndgranatkast, der kommer umiddelbart efter 0-løbet, skal man med højst 5 granater træffe 2 mål på 15 meters afstand. Sker det

Målbestemmelse.

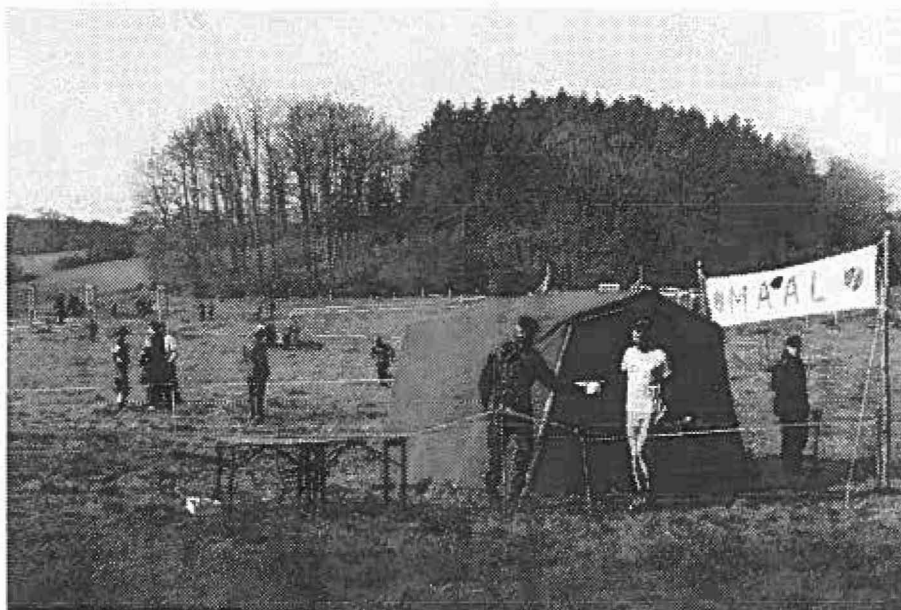
Hvis man ikke løser målbestemmelsen tilstrækkeligt præcist, kan det udløse strafunder til sidst. Da der skal løses 5 opgaver, kan man altså risikere at "optjene" 5 strafunder, der hver bestod af 700 m.

Dette orienteringsløbs længde og svar-

ikke, "optjener" man også her strafunder. Man kunne med andre ord risikere at skulle løbe 7 strafunder til sidst, altså næsten 5 km.

Konkurrencen foregår i stafethold af tre personer.

Der var ialt tilmeldt 86 militære og

Deltagerne afleverer deres kontrollkort efter at have gennemført alle tre discipliner.

civile hold, men kun 66 hold stillede op på selve dagen. Vinder af den "fornemste" herreklasse, Herre A, blev et hold fra Sjællandske Livregiment. Holdets samlede tid blev 2 timer 55 minutter og 25 sekunder. Vinder af den tilsvarende dameklasse blev et hold fra Hærens Offi-

cersskole, som dog var eneste hold i den klasse. Vinder af dame B, hvor der var 4 hold, blev Sjællandske Artilleriregiment i tiden 3 timer 40 minutter og 28 sekunder.

Flyvevåbnet er vært ved næste års forsvarsmesterskaber i terrænsport.

(Søværnets Grundskole)

KRANSENEDLÆGGELSE VED MINDESMÆRKET I KRISTIANSAND

Den ældste danske søofficer ved NATO-hovedkvarteret i Kolsås, kontreadmiral J. Jakobsen, lagde en krans den 9. maj 1992 ved mindesmærket for de faldne danske orlogsgaster i søslaget udfor Helgoland 1864.

Mindesmærket for de faldne orlogsgaster er rejst netop på Kristiansand kirkegård, fordi den kommanderende for Nordsøeskadren, orlogskaptajn Suenson, valgte at søge ind til Kristiansand efter kampen for at få de sårede plejet og de faldne begravet.

Kristiansand kommune og indbyggere tog den 11. maj 1864 varmt imod Nordsøeskadren, som med stor dygtighed havde tvunget den øst-rigsk/prøjsiske eskadre på flugt. De mange sårede blev indlagt på sygehuset i Kristiansand, medens de 15 faldne med stor deltagelse fra byens side blev begravet på Kristiansand kirkegård den 13. maj 1864.

Kommunen rejste året efter et mindesmærke ved gravene for de faldne, og byens borgere plantede 6 bøgetræer ved mindesmærket som en gestus, der skulle minde om, at her lå or-

logsgaster fra Danmark, hvor ikke fyrretræet, men bøgetræet repræsenterede de grønne, danske skove.

Disse bøgetræer står endnu vagt ved gravene. Mindesmærket - en høj bautasten - bærer følgende inskription: "Hædersminde over danske krigere, faldne i søstræfningen ved Helgoland den 9. maj 1864".

Nederst på stenen står skrevet: "Indvånere af Christiansand reiste denne steen".

På 128-årsdagen for slaget havde nordmændene som sædvanligt skabt en højtidelig og værdig ramme om ceremonien. Således var mindesmærket flankeret af fanebærere, æresvagten var formeret fra Kystartilleriets rekrutskole på Odderøya, og det norske forsvars distriktsmusikkorps SØRLANDET i gallauniform afspillede klangfuldt en norsk æreshymne, hvorefter det intonerede først den danske og så den norske nationalsmelodi.

(Ældste danske søofficer, Kolsås)

FISKERIKURSER 1992

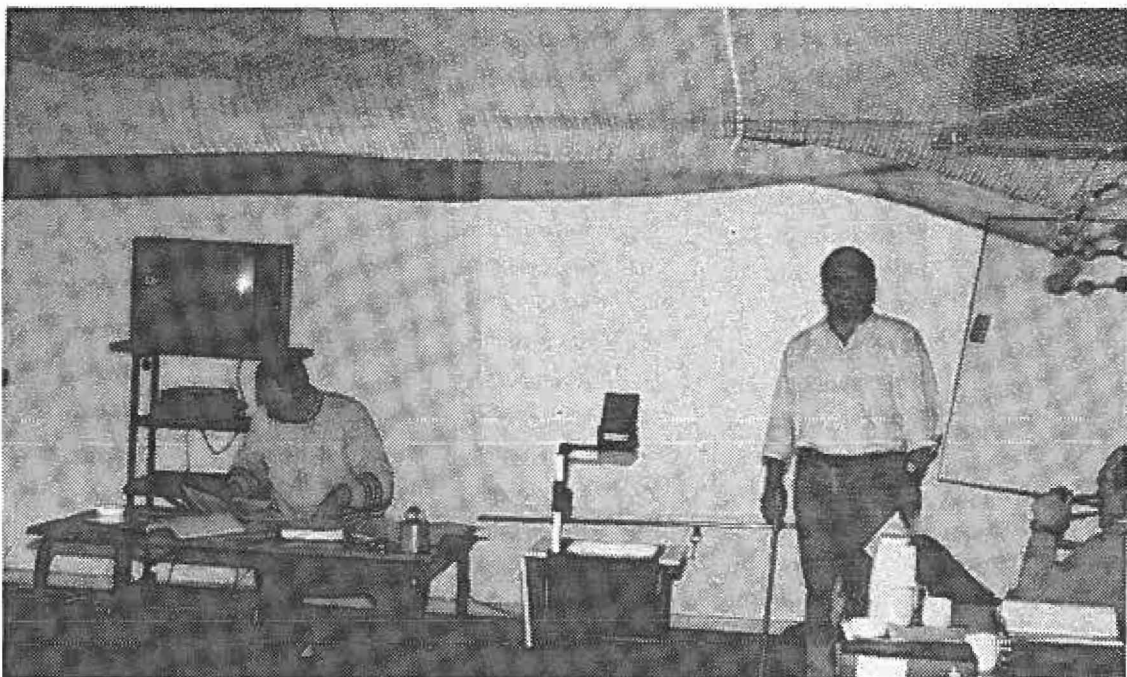

Eleverne fra Fiskeriofficerskursus.

Foto: Søværnet

Søværnets Taktik- og Våbenskole, Under-
vandsvåbenkursus, har i første halvår af 1992
gennemført tre fiskerikurser.

I perioden 9. til 14. februar blev der
gennemført et FISKERIASSISTENTKURSUS med delta-
gelse af 11 elever.

Fiskeriasistentene undervises i redskabslære.

Foto: Søværnet

Vicepolitimesteren fra Grønland samt fiskeriofficeren fra Grønlands Kommando gennemgår en fiskerisag.

I perioden 9. til 20. marts gennemførtes FISKERIOFFICERSKURSUS med deltagelse af 15 elever fra søværnet. Derudover deltog en elev fra Færøernes Vagt- og Bjergningstjeneste samt vicepolitimesteren fra Nuuk, hvilket muliggjorde gennemgang af nogle aktuelle fiskerisager. Dette gav eleverne et udmærket indtryk af, hvorledes en fiskerisag bliver behandlet på de forskellige niveauer.

I anledning af indførelse af det nye program til anvendelse under fiskeriinspektion, "FISHPACK", var en enkelt kursusdag forlagt til Søværnets Taktik- og Våbenskole, Kampinformatjonskursus, i Frederikshavn, hvor eleverne blev

orienteret om computer og programmel.

Fra 31. maj til 4. juni gennemførtes kursus for minørholdledere under betegnelsen: "Besigtigelsesforretningers gennemførelse". Kurset sætter eleverne i stand til at medvirke ved en besigtigelse af et beskadiget fiskeredskab, da det flere gange årligt forekommer, at fiskerne får beskadiget redskaberne ved opfiskning af krigsefterladenskaber.

Alle fiskerikurserne gennemføres i Hirtshals.

(Søværnets Taktik- og Våbenskole, Undervandsvåbenkursus)

LOSSEN I SØNDERBORG

Efter en længere periode i havn med skibsvedligeholdelse anløb LOSSEN sin adoptionsby, Sønderborg, den 19. juni 1992.

Traditionen tro deltog repræsentanter fra Sønderborg Kommune, marineforeningen og en hel skoleklasse i sejladsen gennem Alassund.

Den første dag bød bl.a. på besøg af en børnehave, hvilket resulterede i mange sjove og utraditionelle spørgsmål til besætningen og en hel del flotte tegninger til skibet senere hen. Medens vagtholdet tog sig af børnehaven, deltog den vagt- frie del af besætningen i en bustur

"6 C" fra Sønderkov Skolen. En skoleklasse sejler altid med fra Ballebro.

arrangeret af kommunen. Busturen omfattede besøg på Bøffelkoppel, Dybbøl Mølle og det nye historiecenter. Her blev slaget ved Dybbøl i 1864 anskueliggjort i billede og lyd. Senere på dagen afholdtes et mindre cocktailparty om bord.

Besøgets højdepunkt andendagen var idrætskonkurrencen mellem Sønderborg Kommune, marineforeningen og LOSSEN. Konkurrencen bestod af en række vidt forskellige discipliner heriblandt kaproning i gummibåd og sækkevæddeløb. Kommunen vandt en kneben sejr, fordi LOSSEN imod forventning tabte kaproningen.

Tredjedagen bød på åbent skib, hvor højdepunktet var en søredningsdemonstration udført af en S-61 helikopter fra flyvevåbnets red-

ningseskadrille. Dette gav efter passende annoncering lokalt ca. 400 besøgende hovedsageligt fra sejlsportsmiljøet.

Under hele besøget stod det afgående vagthold for flaghejsningen på Dybbøl Mølle om morgenen. Det er en dejlig tradition, selvom vagtassisten havde en del besvær med at pibe flaget de 24 meter op. Som bekendt har Dybbøl Mølle tilladelse til at føre splitflag - Danmarks største på hele 92 kvadratmeter.

Det var en træt, men velfornøjet besætning, der satte kursen mod Frederikshavn efter et meget vellykket besøg i Sønderborg.

(LOSSEN)

HAVKATTENS ADOPTIONSBESØG I HOBRO

HAVKATTENS første egentlige adoptionsbesøg i Hobro fandt sted i weekenden 22. til 25. maj 1992. Arrangementet faldt sammen med Hobro Kommunes nordiske venskabsuge. Der var allerede fra starten langt op til det helt store 'veifærdssus'.

HAVKATTEN passerede Hals Odde ved indsejlingen til Mariager Fjord kl. 0800. Her tog borgmesteren imod og sejlede med ind. Længere inde i den smukke fjord tog man de nordiske gæster op ved Dania havn.

I Hobro tog en stor del af den stedlige befolkning imod, godt accompagneret af Søværnets Tamburkorps. Efter ankomsten marcherede alle, borgmester, byrådsmedlemmer og en stor del af

lokkede flere (hundrede) tilskuere til. Det blev en meget underholdende kamp som hjemmeholdet vandt over tre halvlege, 4-4!

Samtidig hermed var der åbent skib på HAVKATTEN med pølsebod og spejderorkester på kajen. Det gav 300 besøgende.

Lørdag aften var besætningen inviteret til det årlige vikingespil på Fyrkat borgen med efterfølgende vikingetaffel. Det var en stor oplevelse med spændende mad og godt skuespil. Efter dette inviterede borgmesteren på restaurant.

Søndag formiddag var der børneparty med røde pølser og sodavand på agterdækket. Ikke mindst turene i gummiåden gjorde succesen total. Om eftermiddagen igen åbent skib med 600

HAVKATTEN ved kaj.

Foto: Havkatten

HAVKATTENS besætning efter tamburkorpsset til frokost på Teaterrestauranten.

Fredag aften var der arrangeret grill-aften på fjorden for alle de nordiske gæster, kommunen og HAVKATTENS besætning. Det blev en meget hyggelig aften med grill og levende musik på agterdækket

Lørdag bød Hobro Marineforening på frokost i deres hyggelige lokaler.

Om eftermiddagen skulle HAVKATTEN dyste mod det kvindelige førstehold i byen i fodbold. Denne kamp var vidt og bredt annonceret, hvilket

besøgende der kunne glæde sig over Hobros skoletamburkorps og en flot redningsdemonstration med en Lynx helikopter fra Søværnets Flyvetjeneste.

Om aftenen var der reception med udveksling af gaver og taler.

Mandag morgen var borgmesteren med følge til 'morgensang' om bord, hvor man tog afsked. Et godt og minderigt adoptionsbesøg var tilende, og HAVKATTEN sejlede tilbage til sin distriktstjeneste.

(HAVKATTEN)

MAKRELEN ADOPTERET I LEMVIG

MAKRELEN i Lemvig 8 - 11 MAJ 1992.

Foto: MAKRELEN

Lemvig kommune har ved sin adoption af ministrygeren EGERNSUND, gennem mange år vist sin interesse for søværnet.

Da EGERNSUND udgik af Flådens tal i 1989, var det derfor naturligt, at man ønskede at adoptere en af Flådens nye enheder, og såle-

des blev MAKRELEN allerede under prøvesejladserne inviteret til Lemvig, så man kunne "se hinanden lidt an", før den egentlige adoption. Fra søværnets side var man også interesseret i at vurdere de snævre besejlingsforhold til Lemvig og den vestlige del af Limfjorden. Kommunen ret-

BESÆTNINGEN marcherer til Lemvig Rådhus.

tede henvendelse om adoption til Søværnets operative Kommando i foråret 1991, og adoptionen kunne så finde sted 8. til 11. maj 1992.

MAKRELEN tog lods og gæster om bord i Thyborøn tidligt fredag morgen og sejlede indover med højvandet. Lemvigs borgmester og en hel 5.klasse fra Bøvling Skole, der havde vundet en tegnekonkurrence, var med.

Ved ankomsten til Lemvig kl. 0900 tog repræsentanter for kommunen, marineforeningen, turistforeningen og marinehjemmeværnet imod, og kl. 1200 marcherede den samlede besætning til rådhuset, hvor selve adoptionen foregik kl. 1300.

Efter en smuk og perspektivrig tale af borgmesteren fik MAKRELENS chef overrakt en keramikplatte med byvåbnet og en inskription. Chefen kvitterede med at overraske skibets våbenskjold og portræt efter en passende tale. Marineforeningens formand, Martin Andersen, takkede alle for det store arbejde, de havde udført forud for adoptionen. Om aftenen var der reception om bord for gæster fra kommunen.

Marineforeningen havde arrangeret bus-tur til bl.a. den nyindrettede bunker for marinehjemmeværnets kommandostation i "Thyborønfæstningen". Alle var dybt imponerede over det store arbejde, det lokale hjemmeværn havde lagt i dette velfungerende O-rum m.v.

Lørdag og søndag var der offentligt besøg om bord med ialt 1085 besøgene. Søværnets Tamburkorps og en Lynx helikopter sørgede for underholdning og flyve- og redningsdemonstration.

Søværnets Flyvetjeneste udfører SAR-demonstration.

Den lokale sejlklub havde arrangeret optimistjollesejls. MAKRELENS pokal i samme

Næstkommanderende fortæller medens Borgmester Jens Kr. Skovmose (tv) og Marineforeningsformand Marius Andersen lytter andægtigt.

1085 borgere gæstede skibet under "Åbent Skib" arrangementerne Lørdag og Søndag.

disciplin skiftede opholdssted herved. (Midlertidigt!) Også i fodbold mod Lemvig Old Boys klub måtte en pokal efterlades, selv om MAKRELENS hold vandt 'tredje halvleg'.

Marineforeningen gav middag både lørdag og søndag i deres hyggelige marine-stue. Der blev udvekslet mange og gode historier fra de store have og varme lande ved de to særdeles hyggelige sammenkomster.

Søndag var borgmesteren og de øvrige foregangsmand i forbindelse med adoptionen til frokost ombord.

Mandag formiddag afgik MAKRELEN fra sin adoptionsby. Besætningen havde efter en begivenhedsrig weekend fået mange nye venner, som alle glæder sig til at gense ved fremtidige besøg.

(MAKRELEN)

Udgiver: Søværnets operative Kommando, postboks 483, 8100 Århus C. Tlf. 86123099. Telefax 86123011-6457.

Redaktion: Orlogskaptajn Sven Voxtorp. Ansvarshavende overfor presseloven: Kommandør Poul Schriver.

Indholdet i SVN ORT kan frit citeres med angivelse af kilde.

Tryk: Søværnet